

HESLO

Heslo je vytisknuto modrou barvou:

a|cyllpy|rin podst., 2. p. j. č. -u, rod muž. neživ., vzor hrad (lék)

Modře jsou vytisknuty také **varianty** hesla:

báj podst., 2. p. j. č. -e, rod žen., vzor píseň, **báje** podst., 2. p. j. č. -e, rod žen., vzor růže (*stará řecká b.*)

čas|to, kniž. **čas|tolkrát** přísl.

ex|tra|vert, **extrovert** podst., 2. p. j. č. -a, rod muž. živ., vzor pán, 1. a 5. p. mn. č. *extraverti* (otevřený a společenský člověk)

Některé varianty jsou od sebe v abecedním pořadí hodně vzdálené, proto používáme odkazy, u nichž se nachází informace o slovním druhu, u obtížných slov ještě výslovnost. Bližší specifikace je u hesla, k němuž je odkazováno.

Varianty volíme z hlediska využitelnosti uživatelské skupiny, např. neuvádíme knižní variantu *nebezpečení* od hesla *nebezpečí*.

dýv|í|dýčko podst. → viz **dévé|déčko**

gen|tle|man [džentlmen] podst. → viz **džentlmen**

U pravopisních variant typu *univerzita – universita* se považuje za základní psaní se „z“ (na rozdíl od rovnocenných variant jako *realizmus – realismus*), proto je varianta se „s“ uvedena v závorce:

u|nilver|zilta (universita) [unyverzita] podst., 2. p. j. č. -y, rod žen., vzor žena (vysoká škola)

SLABIČNÉ DĚLENÍ

U každého hesla je svislou čarou naznačeno slabičné dělení. Dá-li se slovo dělit více způsoby, je heslo zopakováno za čárkou s vyznačením dalšího způsobu dělení:

sá|dra, sá|dra podst., 2. p. j. č. -y, rod žen., vzor žena

Má-li slovo variantu, která se dělí úplně stejně, slabičné dělení už nenaznačujeme. Liší-li se varianta pouze změnou hlásky, slabičné dělení také nenaznačujeme. To se týká i variant uvedených v závorce.

ralfi|ne|rile, rafiné|rie podst., 2. p. j. č. -e, rod žen., vzor růže, 3. p. j. č. *rafinerii* (*vyrábět naftu v r.*)

filo|zo|fický (filosofický) příd. tvrdé, vzor mladý, mn. č. *filozofičtí* (živ.), *filozofické* (neživ.) (*f. názor na vznik světa*)

Slabičné dělení se nevyznačuje u jednoslabičných slov.

VÝSLOVNOST

Výslovnost, uvedenou v hranatých závorkách přímo za heslem, uvádíme pouze v případě, kdy se slovo čte jinak, než je napsáno.

Výslovnost tzv. vkladného „j“, např. fialka [fijalka], zaznamenáváme pouze u těch slov, u nichž dochází ještě k jinému výslovnostnímu problému, tzn. neuvádíme výslovnost u slova *fialka*, ale uvádíme ji u slova *harmonie* [harmonyje].

Je-li výslovnost uvedena až za variantou hesla, platí, že se vztahuje k oběma variantám:

fem|ilni|z|mus, feminismus [feminyzmus] podst., 2. p. j. č. -mu, rod muž. neživ., vzor hrad (teorie o rovnosti mužů a žen; boj za práva žen)

Lomítko v hranaté závorce označuje skutečnost, že se heslo dá číst více způsoby:

infilnītiv [infinytyf / infinytíf] podst., 2. p. j. č. -u [infinytyvu / infinytívu], rod muž. neživ., vzor hrad

STYLOVÉ PŘÍZNAKY

Stylové příznaky (*kniž.*, *hovor.*, *ob.*) jsou zaznamenány kurzivou, a to buď před slovním druhem, nebo před konkrétním významem, týká-li se příznak pouze jeho:

hrůzlný kniž. příd. tvrdé, vzor mladý (hrozný, děsný)

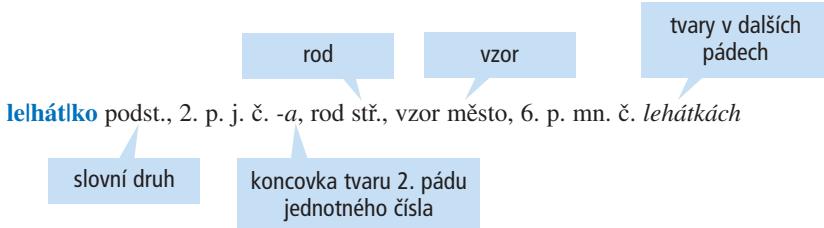
jeldolvaltý příd. tvrdé, vzor mladý (otravný: *j. nápoj*; *expr.* zlomyslný: *j. pokřik*; *expr.* nepřijemně působící: *J. vítr nám témař znemožňoval další postup*.)

Všechny stylové příznaky jsou uvedeny v seznamu zkratek.

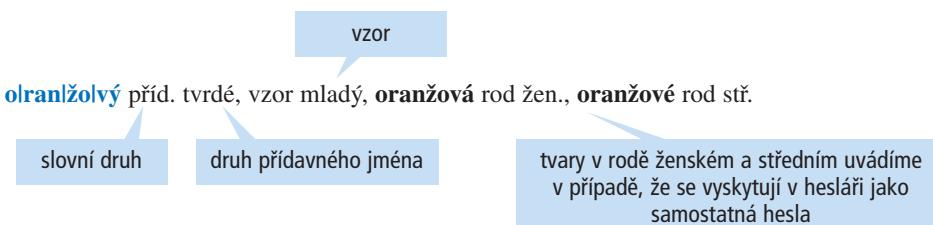
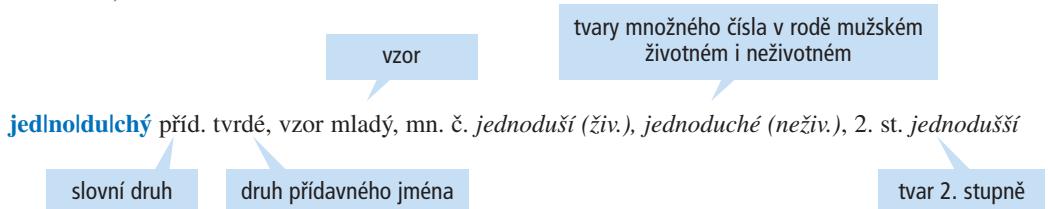
MLUVNICKÉ KATEGORIE

U všech hesel uvádíme úplnou gramatickou charakteristiku, tzn.

- **u podstatných jmen** slovní druh, koncovku v 2. pádě čísla jednotného, rod, vzor, případně i tvary v dalších pádech (viz kapitola Podstatná jména):

- **u přídavných jmen** slovní druh, druh přídavného jména, vzor, případně i tvary množného čísla v rodě mužském životném i neživotném, 2. stupeň, tvary v rodě ženském a středním (v případě, že k nim je odkazováno):

Jak pracovat se slovníkem

- **u zájmen** slovní druh, druh zájmema, tvar 2. pádu čísla jednotného, rod, tvary v rodě ženském a středním:

jalkýkolli, jalkýkolliv zájm. neurčité, 2. p. j. č. *jakéhokoli*, rod muž., **jakákoli** rod žen., **jakékoli** rod stř.

slovní druh

druh zájmema

rod

tvary v rodě
ženském a středním

→ Platí, že veškeré uvedené tvary se týkají i varianty – v našem případě *jakýkoliv*, tzn. v rodě ženském *jakákoli* i *jakákoliv*, v rodě středním *jakékoli* i *jakékoliv*.

- **u číslovek** slovní druh a druh číslovky, případně i koncovku 2. pádu čísla jednotného, rod a vzor:

rod

vzor

milliarda čísl. základní, 2. p. j. č. -y, rod žen., vzor žena (tisíc milionů)

slovní druh

druh číslovky

koncovka v 2. pádě čísla jednotného

- **u sloves** slovní druh, vid, slovesnou třídu a vzor, případně další tvary (viz kapitola Slovesa):

slovesná třída

vzor

ráčkovat slov. nedok., 3. tr., vzor kupuje

slovní druh

vid

- **u příslovci** slovní druh:

respektive / respektyve [respektive / respektyve] přísl. (vlastně, popřípadě: *Mohu přijít ve středu, r. ve čtvrtek ráno.*)

slovní druh

- **u předložek** slovní druh a informaci o tom, s jakým pádem se pojí:

vzhledem k předl. (se 3. p.: *v. ke špatnému počasí*)

slovní druh

pád, s nímž se předložka pojí

■ u spojek slovní druh a druh spojky:

nelbolli spoj. souřadicí (čili: *Přijd' co nejdřív n. ihned.*)

slovní druh

druh spojky

■ u častic a citoslové slovní druh:

kéž kniž. část.

a, á, aá citosl. (A, to je ale překvapení.)

slovní druh

U některých slovních druhů se objevují i další informace, jsou-li pro žáky daného věku využitelné, např. vzor, obtížnější tvary, přídavné jméno, z něhož je odvozeno příslovce.

Řada zájmén a číslovek je doplněna stručným vstupem nebo přehlednou tabulkou. Ty uživatele informují o tom, jak má dané slovo skloňovat.

Některá slova mohou být více slovními druhy. To označujeme prostřednictvím **symbolu ♦** (kosočtverce):

jak podst., přísl., spoj.

- ♦ podst., 2. p. j. č. -a, rod muž. živ., vzor pán, 5. p. j. č. *jaku*, 1. a 5. p. mn. č. *jaci / jakové*, 6. p. mn. č. *jacích (ulovit statného j.)*
- ♦ přísl. (*J. to udělal?*, *J. předpověděl, tak se stalo.*)
- ♦ spoj. souřadicí, podřadicí (souřadicí: *Odmítl j. první, tak i druhou nabídku.*; podřadicí: *Vyprávěla, j. trávila prázdniny.*)

Podstatným jménům a slovesům věnujeme samostatnou kapitolu, neboť zápis jejich heslového odstavce je v některých případech obtížnější a nelze ho shrnout do několika vět.

Podstatná jména

U každého podstatného jména uvádíme kategorie slovního druhu, vypisujeme tvar 2. pádu jednotného čísla (nebo koncovku 2. pádu), rod i vzor. Uvádíme také veškeré odchylky od pravidelného skloňování. V ostatních případech skloňujeme podle uvedeného vzoru:

lehátko podst., 2. p. j. č. -a, rod stř., vzor město, 6. p. mn. č. *lehátkách*

Má-li heslo variantu, týká se uvedená odchylka obou hesel. Např. koncovku „-ich“ i „-ách“ v uvedeném příkladu lze použít i u varianty, která se píše s dlouhým „ó“ – *balónčích / balónkách*:

balolnek, balónek podst., 2. p. j. č. -u, rod muž. neživ., vzor hrad, 6. p. mn. č. *baloncích / balonkách*

Informaci o tom, že je podstatné jméno hromadné (zkratka „hrom.“) nebo pomnožné (zkratka „pomn.“), najdete za zkratkou slovního druhu.

U pomnožných podstatných jmen uvádíme zakončení 2. pádu čísla množného (!), neboť číslo jednotné nevyjadřuje:

lílbánky podst. pomn., 2. p. mn. č. -nek, rod žen., vzor žena (první doba manželství)

Druhý pád čísla množného, namísto čísla jednotného, uvádíme i v případě, kdy se slovo používá zpravidla v množném čísle:

špalgely podst., 2. p. mn. č. -get, rod žen., vzor žena

Jak pracovat se slovníkem

Lomítko označuje, že v 2. pádě jednotného čísla lze použít obě koncovky a že lze skloňovat podle všech uvedených vzorů ve všech pádech obou čísel:

mikrob podst., 2. p. j. č. *-a / -u*, rod muž. živ. / neživ., vzor pán / hrad (organizmus viditelný jen mikroskopem)

Čárka mezi vzory (případně rody) označuje, že se při skloňování tyto vzory prolínají. Jsou proto uvedeny tvary v těch pádech, kde lze skloňovat jen podle jednoho z uvedených vzorů, nebo pády, kde je možné použít více tvarů:

řelmen podst., 2. p. j. č. *-e / -u*, rod muž. neživ., vzor stroj, hrad, 3. p. j. č. *řemeni / řemenu*, 6. p. j. č. *řemeni / řemenu / řemeně*, 1. a 5. p. mn. č. *řemeny*, 4. p. mn. č. *řemeny*, 6. p. mn. č. *řemenech*, 7. p. mn. č. *řemeny*

U chemických prvků neuvádíme množné číslo, proto není zaznamenáno ani prolínání vzorů. Výjimku děláme pouze u těch podstatných jmen – chemických prvků, kde dochází k prolínání vzorů „píseň“ a „kost“, např.: *mosaz, měď*:

raldilum, rádium [rádyjum] podst., 2. p. j. č. *-dia*, rod stř., vzor město, 4. p. j. č. *radium* (chemický prvek – Ra)

mosaz podst., 2. p. j. č. *-i*, rod žen., vzor kost, píseň, 1. a 5. p. mn. č. *mosazi*, 3. p. mn. č. *mosazím*, 4. p. mn. č. *mosazi*, 6. p. mn. č. *mosazích*, 7. p. mn. č. *mosazemi* (slitina mědi a zinku)

Množné číslo nezaznamenáváme také v případě, kdy se nedá prakticky využít, např.: *aroma, tyfus, morfium*.

Skloňuje-li se podstatné jméno pravidelně podle jednoho vzoru, ale v určitém pádě je povolen pouze jeden tvar, uvedeme ho:

češtilnář podst., 2. p. j. č. *-e*, rod muž. živ., vzor muž, 1. a 5. p. mn. č. *češtináři*

Jde-li podle vzoru použít v určitém pádě více tvarů, ale dochází ke změně hlásek ve tvarech slova (= alternaci), všechny tvary uvedeme.

U podstatných jmen rodu mužského životného zaznamenáváme i tvary 5. pádu, ale pouze v případě, že se odlišují od uvedeného vzoru nebo dochází ke změně hlásek:

historik podst., 2. p. j. č. *-a*, rod muž. živ., vzor pán, 5. p. j. č. *historiku*, 1. a 5. p. mn. č. *historici / historikové*, 6. p. mn. č. *historicích* (odborník na historii; student n. učitel historie)

U slov, u nichž se často chybuje, uvádíme tvary i v případě, že se skloňování od uvedeného vzoru nijak neodlišuje, tzn. skloňujeme zcela pravidelně podle uvedeného vzoru:

varhan podst. pomn., 2. p. mn. č. *varhan*, rod žen., vzor žena, 3. p. mn. č. *varhanám*, 6. p. mn. č. *varhanách*, 7. p. mn. č. *varhanami*

Symbol • informuje uživatele o tom, že u hesla dochází k jedné z následujících změn:

V jednom z významů se podstatné jméno užívá jako pomnožné:

základ podst., 2. p. j. č. *-u*, rod muž. neživ., vzor hrad (podstata: *z. úspěchu*) • **základy** podst. pomn., 2. p. mn. č. *-ů*, rod muž. neživ., vzor hrad (*kopat z. domu*)

V jednotlivých významech dochází ke změně v kategorii rodu:

vellikán kniž. podst., 2. p. j. č. *-a*, rod muž. živ., vzor pán, 1. a 5. p. mn. č. *velikáni* (slavný člověk: *v. světového sportu*) • **kniž.** podst., 2. p. j. č. *-a*, rod muž. neživ., vzor hrad (neobvyčejně velká věc: *velehorský v.*)

Heslo lze v rámci jednoho významu skloňovat podle vzoru odlišných rodů:

trolley podst., 2. p. j. č. *-e*, rod muž. neživ., vzor stroj • podst., 2. p. j. č. *-e*, rod žen., vzor píseň (*Poškozená t. zastavila provoz tramvají*.)

Heslo je v rámci jednoho významu sklonné i nesklonné:

olpus podst., 2. p. j. č. *-u*, rod muž. neživ., vzor hrad • podst., rod stř., neskl. (hudební dílo)

V jednom významu je heslo v množném čísle skloňováno podle vzoru / ů jiného rodu. Vypisujeme všechny tvary v jednotlivých významech:

ulocho podst., 2. p. j. č. -a, rod stř., vzor město (orgán sluchu; věc n. její část připomínající ucho) • **uši** podst., 2. p. mn. č. -í, rod žen., vzor píseň, kost, 3. p. mn. č. *uším*, 4. p. mn. č. *uši*, 6. p. mn. č. *uších*, 7. p. mn. č. *ušíma* (orgány sluchu) • **ucha** podst., 2. p. mn. č. *uch*, rod stř., vzor město, 3. p. mn. č. *uchům / uchám*, 4. p. mn. č. *ucha*, 6. p. mn. č. *uchách*, 7. p. mn. č. *uchy* (věci n. jejich části připomínající uši: *ucha hrnce*)

Heslo lze v některém významu psát i s velkým písmenem:

atlas podst., 2. p. j. č. -u, rod muž. neživ., vzor hrad (soubor map; lesklá tkanina) • **Atlas** podst., vl. jméno (pohoří v severozápadní Africe)

Za symbolem • uvádíme heslo psané černě pouze v případě, že je jeho podoba odlišná od hesla psaného modře, např.: *základ* – *základy*, *atlas* – *Atlas*.

Pokud za • chybějí gramatické informace nebo tvary v různých pádech, znamená to, že jsou shodné s gramatickými informacemi uvedenými před •, např. *Atlas* se skloňuje podle stejného rodu a vzoru jako *atlas*, jediná změna je zaznamenaná: *Atlas* je vlastní jméno.

V několika specifických případech, především u některých homonym majících variantu, rozepisujeme heslo pro přehlednost do dvou heslových odstavců:

tábor podst., 2. p. j. č. -a / -u, rod muž. neživ., vzor hrad (*zajatecký t.; skautský t.; promluvit k t. odpůrců*)

tábor podst., 2. p. j. č. -a, rod muž. živ., vzor pán, 1. a 5. p. mn. č. *táboři*, **táborilta** podst., 2. p. j. č. -y, rod muž. živ., vzor předseda, 1. a 5. p. mn. č. *táborité / hovor. táboriti* (radikální husita)

Slovesa

U každého slovesa uvádíme kategorie slovního druhu, vidu, slovesné třídy a vzoru:

ráčkolvat slov. nedok., 3. tř., vzor kupuje

Slovesa, u nichž chybí kategorie vzoru, patří mezi tzv. izolovaná slovesa. (Jsou vždy doplněna tabulkou, v níž je sloveso vyčasováno.)

jist slov. nedok., 4. tř.

Některá slovesa mohou být obojvidová:

koloridnolvat [koordynovat] slov. nedok. / dok., 3. tř., vzor kupuje (sladit: *k. postup obou armád*)

Má-li sloveso vidový protějšek, uvádíme ho v závorce:

tleskat slov. nedok. (dok.: tlesknout), 5. tř., vzor dělá

Pokud slovesa uvedená jako vidový protějšek nejsou variantami, jsou oddělena lomítkem a každé je zpracováno samostatně:

dohálnět slov. nedok. (dok.: dohnat / dohonit), 4. tř., vzor sází, 3. os. mn. č. *dohánějí / dohání*

Pokud jsou vidové protějšky uvedené v závorce variantami, jsou odděleny čárkou a zpracovány v rámci jednoho heslového odstavce (Má-li vidový protějšek variantu se stylovým příznakem, variantu s příznakem neuvádíme.):

zalchvívat slov. nedok. (dok.: zachvět, zachvíť), 5. tř., vzor dělá • **zachvívat se** slov. nedok.

Lomítko používáme také v případě, kdy lze použít více tvarů v rámci jedné osoby:

málčet slov. nedok., 4. tř., vzor sází, 3. os. j. č. *máčeji / máčí*

Jak pracovat se slovníkem

Čárka mezi vzory naznačuje, že dochází k prolínání vzorů. Jsou uvedeny všechny tvary, kde lze časovat jen podle jednoho z uvedených vzorů nebo kde je možné použít více tvarů:

brebtlnout, breptlnout hovor. expr. slov. dok. (nedok.: brebtat, breptat), 2. tř., vzor tiskne, mine, rozk. *brebti, brebtiňme, brebtiňte*, příč. čin. muž. j. č. *brebtí / brebtíl*, příč. čin. žen. j. č. *brebtla, brebtíl*, příč. čin. stř. j. č. *brebtlo, brebtíl* (živ.), *brebtly (neživ.)*, příč. čin. žen. mn. č. *brebtly, brebtíl*, příč. čin. stř. mn. č. *brebtla, brebtíl*, přech. min. muž. j. č. *brebtluv*

→ Jde-li o slovo mající variantu a uvádime-li nějaké tvary, vypisujeme vždy pouze tvary prvního hesla. Platí ovšem, že tyto tvary lze aplikovat i na heslo druhé, tzn. v rozkazovacím způsobu *breptni, breptněme, breptněte*, v příčestí činném *breptl / breptnul, breptla, breptlo* atd.

Tvoří-li se tvary všech rodů pravidelně, tzn. rod mužský *tlesknut*, koncovkou „-a“ v rodě ženském a v množném čísle rodu středního (*tlesknuta*), koncovkou „-o“ v rodě středním (*tlesknuto*), koncovkami „-i“, „-y“ v množném čísle rodu mužského neživotného a ženského (*tlesknuti, tlesknuty*), uvádíme vždy jen tvar rodu mužského v čísle jednotném:

tlesklnout slov. dok. (nedok.: tleskat), 2. tř., vzor tiskne, mine, rozk. *tleskni, tleskněme, tleskněte*, příč. čin. muž. j. č. *tleskl / tlesknul*, příč. čin. žen. j. č. *tleskla, tlesklo*, příč. čin. stř. j. č. *tleskli (živ.), tleskly (neživ.)*, příč. čin. žen. mn. č. *tleskly, tleskla, tlesklo*, příč. čin. stř. mn. č. *tleskli, tleskly, tleskla, tlesknut*, přech. min. muž. j. č. *tlesknuv*

To se týká i uvádění tvarů příčestí činného. Uvedeme-li pouze tvar rodu mužského v čísle jednotném, znamená to, že tvary v dalších rodech a číslech jsou pravidelné, tzn. *podvedla, podvedlo, podvedli, podvedly*.

podlvést slov. dok. (nedok.: podvádět), 1. tř., vzor nese, 1. os. j. č. *podvedu, podvede, podvedme, podvedte*, příč. čin. *podvedl, podvedl, podveden*

Symbol • upozorňuje na zvratnou podobu slovesa:

podřídit slov. dok. (nedok.: podřizovat), 4. tř., vzor prosí, rozk. *podřídí, podřídíme, podřídíte, příč. trp. podřízen (p. vše úspěchu)* • **podřídit se** slov. dok. (*Jen nerad se podřídl názoru staršího.*)

U některých sloves jsme zvolili odlišný způsob zápisu. **Zápis do více heslových odstavců** může znamenat, že:

■ sloveso se v jednom významu časuje jinak než ve druhém:

nafouknout slov. dok. (nedok.: nafukovat), 2. tř., vzor tiskne (*n. balónek*) • **nafouknout se** slov. dok. (nadmout se: *Nafouklo se mu břicho.*)

nafouknout slov. dok. (nedok.: nafukovat), 2. tř., vzor tiskne, mine, rozk. *nafoukni, nafoukněme, nafoukněte*, příč. čin. muž. j. č. *nafoukl / nafouknul*, příč. čin. žen. j. č. *nafoukla, nafouklo*, příč. čin. stř. j. č. *nafouklo, nafoukla*, příč. čin. mn. č. *nafoukli (živ.), nafoukly (neživ.)*, příč. čin. žen. mn. č. *nafoukly, nafouklo*, příč. čin. stř. mn. č. *nafoukla, nafouklo*, příč. trp. *nafouknut*, přech. min. muž. j. č. *nafouknuv* (expr. zvětšit: *n. problém*) • **nafouknout se** slov. dok. (expr. *Uraženě se nafoukl.*)

■ sloveso v určitém významu nemá vidový protějšek, zatímco v jiném významu ano:

oblchálzeti slov. nedok. (dok.: obejít), 4. tř., vzor sází, 3. os. mn. č. *obcházejí / obchází (o. hřiště; o. hustý porost; o. dávné kamarády)*

oblchálzeti slov. nedok., 4. tř., vzor sází, 3. os. mn. č. *obcházejí / obchází* (chodit kolem dokola)

■ sloveso má v některém významu variantu, ale v jiném ne:

olběhnout slov. dok. (nedok.: obíhat), 2. tř., vzor tiskne (vykonat rychlý pohyb kolem dokola: *Ručička oběhla ciferník.*)

olběhnout slov. dok. (nedok.: obíhat), 2. tř., vzor tiskne, mine, rozk. *oběhni, oběhněme, oběhněte*, příč. čin. muž. j. č. *oběhl / oběhnul*, příč. čin. žen. j. č. *oběhla, oběhlo*, příč. čin. stř. j. č. *oběhlo, oběhla*, příč. čin. mn. č. *oběhli (živ.), oběhly (neživ.)*, příč. čin. žen. mn. č. *oběhly, oběhla*, příč. čin. stř. mn. č. *oběhla, oběhlo*, příč. trp. *oběhnuto*, přech. min. muž. j. č. *oběhnuv, olběhat* slov. dok. (nedok.: obíhat), 5. tř., vzor dělá (expr. obejít)

oběhnout slov. dok., 2. tř., vzor tiskne, mine, rozk. *oběhni, oběhneme, oběhněte*, příč. čin. muž. j. č. *oběhl / oběhnul*, příč. čin. žen. j. č. *oběhla*, příč. čin. stř. j. č. *oběhlo*, příč. čin. muž. mn. č. *oběhli* (*živ.*), *oběhly* (*neživ.*), příč. čin. žen. mn. č. *oběhly*, příč. čin. stř. mn. č. *oběhla*, příč. trp. *oběhnuto*, přech. min. muž. j. č. *oběhnuv, oběhat* slov. dok., 5. tř., vzor dělá (*expr. obstarat*)

→ Vždy je tedy dobré podívat se nejdříve na význam slovesa.

INFORMACE O VÝZNAMU

Na konci heslového odstavce uvádíme informaci o významu, a to především u slov cizích a mnohovýznamových.

V tomto slovníku nerozlišujeme mnohovýznamovost (= polysémii) ani homonymii, jednotlivé významy nečíslujeme, uvádíme je v závorce a oddělujeme středníkem.

Někdy je význam vyjádřen příkladem, jindy je příkladem doplněn:

flirtolbat slov. nedok., 3. tř., vzor kupuje (*nezávazně f. s hezkou dívkou*)

replultalce hovor: podst., 2. p. j. č. -e, rod žen., vzor růže (pověst: *Nového žáka předcházela špatná r.*)

U hesla, které se objeví v příkladu, je zaznamenáno pouze počáteční písmeno a tečka. Díky klasifikační kategorii vzoru a díky pádu, který z věty (nebo ze spojení) vyplývá, není složitě „převést“ slovo do příslušného tvaru. Pouze v několika málo případech a u sloves, která nejsou v infinitivu, vypisujeme celé slovo, a to z důvodu, aby nedošlo k záměně s jiným tvarem:

vylírat slov. nedok., 5. tř., vzor dělá (hrozbami vynucovat: *Únosci vydírali příbuzné uneseného.*)

Informace o významu je uvedena vždy na konci heslového odstavce. Pokud se informace před a za • týkají jiného významu, je význam uveden takto:

nolsíč podst., 2. p. j. č. -e, rod muž. živ., vzor muž, 1. a 5. p. mn. č. *nosiči* (kdo něco nosí) • podst., 2. p. j. č. -e, rod muž. neživ., vzor stroj (zařízení: *n. na kole*)

V níže uvedeném případě se ale význam váže jak k informaci před •, tak i k informaci uvedené za tímto symbolem:

kejkle, kejkle podst. pomn., 2. p. mn. č. -ů, rod muž. neživ., vzor stroj • podst. pomn., 2. p. mn. č. -í, rod žen., vzor píseň, kost, 3. p. mn. č. *kejklím*, 4. p. mn. č. *kejkle*, 6. p. mn. č. *kejklích / kejklech*, 7. p. mn. č. *kejklemi* (kouzelnické kousky; *hanl.* podvodné jednání)